

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάνι, Κ. Γ. Ζησίου καὶ Ι. Μ. Λαμβέργη, διευθύνοντος.

ΟΙ ΣΥΝΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Δέν ἀρκεῖ νὰ μὴ πράττῃ τις τὸ κακόν. Ἐχει μέρος τῆς δι' αὐτὸ εὐθύνης καὶ ὁ ἀνεχόμενος καὶ μὴ παρεμποδίζων τὴν διάπραξιν αὐτοῦ. Δι' αὐτὸ ἠκούσαμεν πολλάκις νὰ κατηγοροῦνται ὡς σφετερισταὶ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων πολιτευόμενοι, κυριολεκτικῶς ἀποθανόντες ἐπὶ τῆς ψάθης. Καὶ ὅμως δικαίως ἑκακολογήθησαν καὶ δικαίως τὸ στίγμα τῆς κατηγορίας κηλιδώνει τὴν μνήμην τῶν· διότι ἂν δὲν ἔκλεψαν αὐτοί, δὲν ἐφρούρησαν ὅμως καὶ κατὰ τὸ καθήκον δ' εἶχον τὰ δημόσια ἀπὸ τῶν ἀρπάγων ἢ ἔκλειον τοὺς ὀφθαλμοὺς μετ' ἐπιόρκου ἀνοχῆς.

Δικαίως ἐπίσης δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς συνυπευθύνους καὶ ἐνόχους τῆς διαδόσεως τῶν κακῶν ἡθῶν ἐκείνους, οἵτινες ἐνῶ καὶ δικαίωμα καὶ καθήκον ἔχουσι ν' ἀντεπεξέλθωσι καὶ πατάξωσιν αὐτά, ὅχι μόνον τοῦτο δὲν πράττουσιν, ἀλλὰ καὶ κάθηνται μακαρίως εἰς τὰς σκοπιάς, ὡς τὸ ἔθνος ἀνήγειρε καὶ διὰ μεγάλων δαπανῶν συντηρεῖ πρὸς περιφρούρησιν τῶν ἀγνῶν ἡθῶν, ἅτινα τῷ ἐκκληροδότῃ τὸ παρελθόν του.

Ἦμπορεῖ πάντες οὗτοι νὰ εἶναι ἠθικώτατοι ἀνθρώποι καὶ εἶναι πράγματι τοιοῦτοι· ἀλλὰ τί νὰ τὰς κάμωμεν τὰς ἀσκητευσάσας ταύτας ἀρετάς, ὅταν ἀπέναντι αὐτῶν πάνοπλος στρατεύεται καὶ χειμαρρῶδως εἰσρέει ἡ κακία;

Τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἂν εἶναι ἅγιος ἀνθρώπος ὁ Μητροπολίτης, ἀσπίλου λευκότητος ὁ πρωθυπουργός, παροιμιώδους χρηστότητος ὁ ὑπουργός τῶν ἐσωτερικῶν, χαλυβδίνου ἀκεραιότητος ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, καὶ τύπος καὶ υπογραμμὸς τῶν ἀρετῶν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ζαπτείου, ὅταν οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν λαμβάνῃ τὸν κόπον καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μεταβῇ περὶ τὴν 7 ἢ 11 ὥραν τῆς ἐσπέρας εἰς τὸ Ζάπτεον καὶ καμαρώσῃ πῶς ἀπολαμβάνουσι καὶ ἐνστερνίζονται τὸν «χορὸν τῶν ἀπάχιδων» οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀνδρέα Ζαίμη, τοῦ Νικολάου Δραγούμη, τοῦ Γεωργίου Μαυρομμάτη τοῦ Μανώλα Ζυμβρακάκι;

Τί μᾶς ἐνδιαφέρουν αἱ νεκραὶ αὐταὶ πίστεις εἰς τὴν ἀρετὴν ὅταν τὰ ἔργα τὰ ζωντανά, τὰ προοδεύοντα, τὰ ἐπιδρῶντα ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ οἰκογενείας καὶ ἀλλοιοῦντα καὶ μεταβάλλοντα τὰ ἦθη αὐτῶν, οὐδαμῶθεν παρουσιαζομένης ἀντιδράσεως, εἶναι οἱ ἀπὸ σκοτίων ὑπογείων ἀνελθόντες εἰς τοὺς ἱεροὺς τόπους κόρδακες τῶν ἀπάχιδων καὶ τὰ βδελυρὰ ἄσματα τῶν ὁποίων οἱ ἀηδεῖς ἦχοι καὶ αἱ ἀναίσχυντοι ἔννοιαι περυγίζουσιν εἰς τὰ ἐδάφη, ἅτινα οἱ Ζάππαι μᾶς ἐκκληροδότησαν διὰ νὰ ἐκθέτῳμεν καὶ ἐπιδεικνύωμεν τὰς προόδους τοῦ ἔθνους;

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ IB'.

(Ματθαίου ιθ' 16, 24)

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων. Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν¹ ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ. Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὶ εἰς ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. λέγει αὐτῷ. ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε. Τό, οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάντα ταῦτα ἐβύλαξά μιν ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ²; ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε³, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολουθεῖ μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν⁴ ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας⁵ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ Θεοῦ πάντα δυνατά ἐστι.

Σημειώσεις.

1) Τί ἀγαθόν. — Φρονῶν περὶ ἑαυτοῦ ὅτι ἐκ νεότητος ἐπλήρωσε τὸν νόμον, ἐρωτᾷ ἂν ὑπάρχῃ καὶ ἕτερον τι ἀγαθόν ἔργον πρὸς τελείωσιν αὐτοῦ. 2) Τί ἔτι ὑστερῶ; — Κατὰ τί ἀπολείπομαι τῆς τελείας ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης; 3) Τὸ ἀδύνατον παρίσταται διὰ τῆς εἰκόνης ταύτης. Λαμβάνεται δὲ τὸ μέγιστον γνωστὸν φορτηγὸν ζῶον, καὶ λέγει ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ διέλθῃ τοῦτο διὰ τῆς μικροτάτης γνωστῆς ὁπῆς τῆς βελόνης ἢ σωθῇαι τὸν πλούσιον. 4) Ἐμβλέψας — μετὰ προσοχῆς παρατηρήσας αὐτούς· ὅπως ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ βαρυσημάντου λόγου, ὃν ἐμελλε νὰ εἴπῃ αὐτοῖς καὶ δι' οὗ πολλοὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀποριῶν ἐξηγοῦνται.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους Α' ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου ιε' 1—11.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Δέν εἶχε περάσει πολὺς καιρὸς, ἀφ' οὗ τοῦ Ἀπόστολος εἶχε διδάξει εἰς τὴν Κόρινθον τὴν Εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν. Πρὸ τριῶν ἀκόμη ἐτῶν ἐπὶ 18 ὁλοκλήρους μῆνας ἡμέραν καὶ νύκτα δὲν ἔπαυε νὰ διδάσκῃ εἰς αὐτοὺς ὅλα τὰ χριστιανικὰ δόγματα, ὅλας τὰς ὑψηλὰς ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐπομένως οἱ Κορινθιοὶ μαζὶ μετὰ τὰ ἄλλα ἐδιδάχθησαν καὶ ἐγνώριζον καὶ τὸ δόγμα περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ περὶ μελλούσης κρίσεως. Ἐπειδὴ

ὅμως ἡ διδασκαλία αὕτη τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν συνεβιβά-
ζετο μὲ τὰς κακὰς συνηθείας μερικῶν, οἱ ὅποιοι ἤθελον μὲν
νὰ λέγωνται Χριστιανοί, δὲν ἤθελον ὅμως νὰ ἀφήσουν τὰς
παλαιὰς τῶν συνηθείας, διὰ τοῦτο πολὺ εὐκόλως ἤρχισαν
νὰ τὴν λησμονοῦν. Ἡ μετὰ τὴν λησμονοῦν, ἀλλὰ
νὰ τὴν ἀρνοῦνται. Ἡ διεφθαρμένη τῶν καρδίᾳ, ἐθόλωσε
τὸν νοῦν τῶν, καὶ διὰ νὰ ἐξαπατήσουν τὸν ἑαυτὸν τῶν,
διὰ νὰ ἀποφύγουν τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεώς τῶν, ἤρ-
χισαν νὰ λέγουν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν δὲν ὑπάρχει, διότι
τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀδύνατον. Δὲν ἐσκέπτοντο ὅτι ἀδύνατον διὰ
τὸν Θεὸν δὲν ὑπάρχει, διότι δὲν ἐτόλμων οἱ ταλαίπωροι νὰ
φαντασθῶν πῶς θὰ ἀποκαλυφθῶν ἐνώπιον τοῦ ἀδεκάστου
Κριτοῦ τὰ παράπονα καὶ ἀμαρτωλά τῶν ἔργα. Αὕτη τῶν
λοιπῶν τὴν πλάνην, ἡ ὁποία βᾶσιν εἶχε τὴν διαφθορὰν τῆς
καρδίας τῶν, ἔρχεται νὰ διορθώσῃ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος,
μὲ ὅσα λέγει, εἰς τὴν σημερινὴν περικοπήν.

Σὰς ὑπενθυμίζω λέγει, τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν,
τὴν ὁποίαν κατὰ πλάτος σὰς ἐδίδαξα, ὅταν ἦμην εἰς τὴν
Κόρινθον, καὶ τὴν ὁποίαν καὶ σὺς ἐδέχθητε καὶ κρατεῖτε,
μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι με αὐτὴν θὰ σωθῇτε. Ἐπίσης σὰς ὑπεν-
θυμίζω ποῖαν διδασκαλίαν ἔθεσα εἰς θεμέλιον, καὶ πι-
στεύω ὅτι φυλάττετε τὴν διδασκαλίαν ἐκείνην, ἐκτὸς ἐάν
εἰς μάτην ἐπιστεύσατε. Διότι ἐγὼ λέγει, καθόσον ἐνθυ-
μοῦμαι, αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν ἔθεσα εἰς βᾶσιν, τὴν ὁ-
ποῖαν καὶ ἐγὼ ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ὅτι δηλ. ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἀμαρτίας μας,
ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν, καθὼς προεῖπον
οἱ προφῆται τῆς Π. Διαθήκης. Αὕτη εἶναι ἡ θεμελιώδης
διδασκαλία, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ὁποίας ἐστήριξα ὅλον τὸ
Ἀποστολικὸν μου ἔργον. Τὴν ἀλήθειαν αὐτῆς τῆς διδα-
σκασίας ὅποιος ἀρνεῖται δὲν δύναται νὰ εἶναι καὶ νὰ λέ-
γεται Χριστιανός. Ἐλα λοιπὸν τώρα σὺ, ὁ ὅποιος ἀρνεῖται
τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, εἰπέ μου τὸ ἐξῆς. Θέλεις νὰ
εἶσαι Χριστιανός; Ἐάν θέλῃς, τότε πρέπει νὰ πιστεύῃς
μὲ ὅλην σου τὴν ψυχὴν ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη.
Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι παραδέχεσαι ἀνάστασιν νεκρῶν, διότι ὅτι
συνέβη ἐν τῷ Χριστῷ, ἀνάλογόν τι θὰ συμβῇ καὶ εἰς τοὺς
λοιποὺς ἀνθρώπους. Ὅφείλεις ἐπομένως νὰ παραδεχθῇς
ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατον διὰ τὸν Θεὸν καὶ ὅτι ἡ ἀνά-
στασις τῶν νεκρῶν εἶναι δυνατὴ δυνατωτάτη, ἐκτὸς ἐάν
δὲν εἶσαι Χριστιανός. Ὁ Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ πιστεύῃ
ὅτι θὰ γίνῃ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, διότι πιστεύει ὅτι
ἀνέστη ἐκ νεκρῶν καὶ ὁ Χριστός. Τὸ πιστεύει δὲ διότι ὑ-
πάρχουν πάρα πολλοὶ μαρτυροῦντες περὶ τούτου, ἀνθρώπων
οἱ ὅποιοι μὲ τοὺς ἰδίους τῶν ὀφθαλμοὺς τὸν εἶδον. Τοιού-
τοτρόπως δὲ, ἀφοῦ μὲ τὸ λογικώτατον ἐπιχειρήμα του ἀ-
πέδειξεν ὁ Ἀπόστολος τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος περὶ ἀ-
ναστάσεως τῶν νεκρῶν, προβαίνει καὶ ἀπαριθμεῖ ἀκολουθῶν
τὰς ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν ἀνάστασιν. Πρῶτα
πρῶτα, λέγει, ἐφανέρωθη εἰς τὸν Κηφᾶν, δηλ. εἰς τὸν Ἀ-
πόστολον Πέτρον. Ἐπειτα εἰς τοὺς 12 Ἀποστόλους. Ὑ-
στερον εἰς μίαν συνάθροισιν 500 χριστιανῶν, ἐκ τῶν ὁποίων
οἱ περισσότεροι ζοῦν ἀκόμη ἕως σήμερον, μερικοὶ δὲ καὶ
ἀπέθανον. Κατόπιν ἐφανέρωθη εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἀκολουθῶν
εἰς ὅλους τοὺς Ἀποστόλους καὶ τελευταῖον καὶ εἰς ἐμὲ τὸν
ἴδιον. Ἐπομένως ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἀλή-
θεια, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ ἤκουσα ἀπὸ ἄλλων, ἀλλὰ εἶναι μίᾳ
πραγματικότητι, τὴν ὁποῖαν μὲ τοὺς ἰδίους ὀφθαλμούς μου
εἶδον. Διὰ τὴν πιστοποίησιν τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων
τοῦ ὁ Ἀπόστολος, μετεχειρίσθη τὸ σπουδαιότατον ἐκεῖνο
συμβάν τοῦ βίου του, τὸ ὅποιον ἔλαβε χώραν ὅταν μετε-
βαινεν εἰς τὴν Δαμασκόν, ὅποτε ἐφανέρωθη εἰς αὐτὸν ὁ
Χριστός. Ἡ ἀνάμνησις ὅμως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔφερεν εἰς

τὸν νοῦν του τὴν προηγουμένην του διαγωγὴν καὶ
ἡ ἀγαθὴ του καρδία συνετρίβη. Ἐνεθυμήθη ὅτι τὸ
φορὸν διώκτης τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀμέσως ἐκδο-
εἰλικρινῆ του μετάνοιαν. Ἀναλογίζεται τὸ μέγ-
ἀμαρτίας του καὶ τὴν χάριν, τῆς ὁποίας κατε-
ἐκπλήττεται διὰ τὰ συμβᾶντα εἰς αὐτόν. Ἐνθυ-
τοὺς Ἀποστόλους, τὰ ἄθωα ἐκεῖνα πλάσματα χα-
μίαν αἰτίαν τόσον σκληρὰ κατεδίωξε καὶ ἐντρέ-
συγκαταλέξη τὸν ἑαυτὸν του μὲ ἐκείνους. Δι-
ὀνομάζει τὸν ἑαυτὸν του ἔκτρομα δηλ. τέρας. Δι-
λέγει, ἱκανὸς νὰ ὀνομάζωμαι Ἀπόστολος, ἀλλ-
ἡ θεῖα χάρις ἠδύοκησε νὰ μὲ κατατάξῃ εἰς τὸν χο-
Ἀποστόλων, λέγομαι καὶ ἐγὼ Ἀπόστολος, ἀλλ-
ὁ τελευταῖος τῶν Ἀποστόλων. Ἡ ταπεινοφροσύνη
τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ὀνομάζεται Ἀπόστολος, ἀλλ-
τὴν βοήθειαν τῆς θεῖας χάριτος ἀνέλαβε καὶ ἐξ-
Ἀποστολικὸν ἔργον καὶ ἐκοπίασε μάλιστα περισσώ-
δλους, θεωρεῖ κάπως τὸν ἑαυτὸν του ἱκανοποι-
δέχεται τὸ Ἀποστολικὸν ἀξίωμα, ὡς ἐλάχιστος τῶν
στόλων. Πόσον ἀξιωματικὸν παράδειγμα διὰ
ἐγωιστὰς, οἱ ὅποιοι τὰ πάντα εἰς τὴν ἰδικήν
καὶ ἱκανότητα ἐννοοῦν νὰ ἀποδώσουν καὶ ἀποδίδ-
καὶ τόσα κατορθώματα ἔχει ὁ Παῦλος, τόσους
καὶ κόπους καὶ ἀγῶνας ὑπέφερε διὰ τὸν Χριστόν
τὸ σφάλμα του δὲν παύει νὰ τὸ ἐνθυμεῖται κα-
πικρὰ νὰ ραίνουν τὰς παρειάς του! Ἡμεῖς, ἐάν
ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ κοπιᾶσμεν, ἐάν μικρὰν νηστι-
μάσμεν, ἐάν κάπως μακρότερον προσευχηθῶμε-
ζόμεν τὰς μεμψιμοιρίας καὶ νομίζομεν ὅτι τα-
κατωρθώσαμεν.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣ

Ἀνάθεμά σε Μπουγδανιά, Βλαχιά καὶ Βουκουρέστι,
Πῶγει ποτάμι ἀπέραγα, βουνὰ ποῦ δὲν πατιοῦνται.
Κι' ἔστειλα τὸν πετρίτη μου, νὰ πάη νὰ κυνηγήσῃ.
Οὐτε κυνῆγι μούφερε οὔτε καὶ αὐτὸς του ἤρθε.
Διαλαλητὰδες ἔβαλα σ' οὐλὰ τὰ καθηλίκια,
— Ποῦς ἔχει βρόχια στὰ βουνὰ καὶ ἀντίβροχα στοῖς
Μὴν πιάστηκε ὁ πετρίτης μου, μὴν πιάστηκεν ὁ

ΑΠΟΣΠΑΣΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ *

ΚΑΘΕ ΚΑΡΔΙΑ ΚΙ' ΕΡΗΜΟΚΛΗ

Ὡ! ἐάν ἐζοῦσε πάλιν τώρα ἡ μακαρία ἐπο-
ποστόλων καὶ ἐάν ἦμουν ὁ ἄκακος βοσκὸς ἡ ὁ ἀδ-
τῶν ἡμερῶν ποῦ ἐφώτισαν τὴν σκοτεινὴν ζωὴν μὲ
κόπηκε μιᾶς θρησκείας καὶ ἐάν ἦσαν ὁ ἀνὴρ ἐν-
τῆς ψυχῆς μου τὴν φλόγα τοῦ φανατισμοῦ—αὐτὴ
τοδυναμίας ποῦ σώζει τὰς φυλὰς καὶ δυναμῶναι
—θὰ ἔπαιρνα τὴν ὁδοιπορικὴν μου ῥάβδον, τὸ
τὸ ξηρὸ ψωμί καὶ τὸν τρίχινον σκοῦφον, καὶ, ὅπως
ἐκεῖνοι τῆς αὐταπαρνήσεως ποῦ ἔκαμαν τοὺς
Διδασκάλους τῶν θρησκείων καὶ τὴν ἐκαλλέργησαν
τὰ ἀνέπαυσαν ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη τῆς τὸ ταλα-
σῶμά τῶν καὶ ἐξηγόρασαν τὴν ἀγιωσύνην μὲ τὸ
θὰ ἔπαιρνα τὸν δρόμον πρὸς τὸν Μακεδονικὸν Γολ-
αἰματοβαμμένον καὶ τὸν κοκκαλόσπαρτον, καὶ
ἀπὸ χωριὸ εἰς χωριὸ Ἑλληνικὸν καὶ θὰ διεκέρυ-
πυρίνην εὐγλωττίαν ποῦ ἐμπνέει ὁ ἔρως πρὸς τὸ
καὶ τὸ μῦθος πρὸς τοὺς ἐχθρούς τῆς, θὰ ἔλεγα
ἀγαθοὺς βοσκούς, καὶ κτηνοτρόφους ὁμοφύλους μου.

* Ε. ε' Ἐστία.

Η ΓΥΝΗ ΕΝ ΤΩ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΩ

B'

Η ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ἡ ἐκτίμησις τῆς γυναίκος ἐν τῷ Χριστιανισμῷ κατα-
φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐλευθέρως ἀνατροφῆς τοῦ Ἰησοῦ μετὰ
γυναικῶν. Ἐν τῇ ἀρχῇ πάσης θρησκείας, λέγει ὁ Gui-
zot, (4) κατέχουσι καὶ αἱ γυναῖκες ἰδιόζουσιν θέσιν. Καὶ
ὅτε μὲν χρησιμεύουσιν ὡς τροφή καὶ κόσμημα ἀκολάστου
μυθολογίας, ὅτε δὲ παρίστανται ὡς πρόσωπα πλήρη κακί-
ων καὶ κινδύνων, προκαλοῦντα ἱερὰν φρίκην διὰ τοὺς θρησκευ-
τικούς ἥρωας, οἵτινες ἀπομακρύνονται αὐτῶν ὡς ἀπὸ μιά-
σματος. Αἱ θρησκείαι κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐμφανίσεως
καὶ τῆς νεότητος τῶν καταντῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ εἰς
ἀναπαράστασιν περιπετειῶν καὶ ἡδονικῶν εἰκόνων ἢ εἰς θεω-
ρίαν καὶ νέκρωσιν ἀσκητικὴν· ἐνίστε τέλος παρίστανται αἱ
γυναῖκες εἰς τὰς θρησκευτικὰς διηγήσεις, ὅπως εἶναι ἐν τῇ
πραγματικότητι τῆς ζωῆς θελγουσαι καὶ θελγόμεναι, λα-
τρεύουσαι καὶ λατρεύμεναι, μισοῦσαι καὶ μισούμεναι, ἀφω-
σιωμέναι εἰς τὴν χάριν καὶ τὴν θλίψιν τῶν ἰδίων παθῶν καὶ
τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα ἐμπνέουσιν. Πᾶσαι αἱ θρησκείαι,
ἐκτὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἔδωκαν εἰς τὴν γυναῖκα ἕνα τῶν
χαρακτηρῶν τούτων. Οὐδὲν ὅμως ἀνάλογον παρατηρεῖται
εἰς τὰ εὐαγγέλια ἐν τῇ σχέσει τοῦ Χριστοῦ μετὰ γυναικῶν.
Συναναστρέφονται μετ' αὐτοῦ, ἡ καρδία τῶν συγκινεῖται,
ἡ φαντασία τῶν μεταρσιεύεται διὰ τῆς διδασκαλίας του, τοῦ
βίου του, τῶν θαυμάτων του. Ἐμπνέει εἰς αὐτὰς σεβασμὸν
πλήρη τρυφερότητος καὶ θαυμασμὸν πλήρη ἐμπιστοσύνης.
Ἡ Χαναναία μετὰ δειλίας ἔρχεται πρὸς αὐτόν, ζητοῦσα
τὴν θεραπείαν τῆς θυγατρὸς τῆς· δὲν θεωρεῖ ἀνάξιον ἑαυτοῦ
συνομιλῶν μετὰ γυναικὸς Σαμαρίτιδος νὰ κηρύξῃ τὴν δι-
δασκαλίαν περὶ πνευματικότητος τοῦ Θεοῦ. Φιλικὸι δεσμοὶ
συνδέουσιν αὐτὸν πρὸς τὰς ἀδελφὰς Μαρίαν καὶ Μάρθαν·
ἡ Μαρία καθημένη παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἀκούει αὐτοῦ
ἀπλήστως ἢ δὲ Μάρθα παραπονεῖται πρὸς αὐτὸν ὅτι ἡ ἀδελ-
φή τῆς οὐδόλως βοηθεῖ αὐτὴν εἰς τὴν οἰκιακὴν ἐργασίαν.
Γυνὴ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν ὀδυρομένη καὶ βρέχει διὰ δα-
κρύων μετανοίας τοὺς ἀχράντους αὐτοῦ πόδας, τοὺς ὁποίους
ἀλείφει μὲ μύρον καὶ ἀπομάσσει διὰ τῶν τριχῶν τῆς κεφα-
κῆς τῆς. Πλήρης ἐπισεικείας φέρεται πρὸς τὴν δυστυχὴ ἐκεί-
νην ἀμαρτωλὴν, τὴν ὁποῖαν, συμφῶνως πρὸς τὸν μωσαϊκὸν
νόμον, ἐζήτησαν οἱ Φαρισαῖοι νὰ λιθοβολήσωσι, καὶ στραφεῖς
μὲν πρὸς αὐτοὺς λέγει: «Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν καὶ πρῶτος
τὸν λίθον ἐπ' αὐτὴν βαλέτω», πρὸς αὐτὴν δὲ μετὰ τὴν ἀπο-
χώρησιν τῶν κατηγορῶν· «πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε».
Τὸν Χριστὸν κηρύττοντα παρηκολούθουν, ἐκτὸς τῶν δώ-
δεκα ἀποστόλων, πιστὰι γυναῖκες, ὡς ἡ Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνή, ἡ Ἰωάννα ἡ τοῦ Χουζᾶ, ἡ Σουσάννα καὶ ἕτεραι, αἱ-
τινες διηκόνουν αὐτῷ ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. Ἐνθὺ δὲ
τινες τῶν μαθητῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐκλονίσθη-
σαν καὶ ἐδειλίασαν, αἱ γυναῖκες ἠκολούθησαν τὸν Κύριον
μέχρι τοῦ Γολγοθᾶ καὶ παρηκολούθησαν τὸ δῶμα μέχρι
τῆς ἐναποθέσεως τοῦ παναχράντου σώματος ἐν τῷ τάφῳ,
τὸν ὅποιον ἔρρανον διὰ μύρων, τέλος δὲ ἐγένοντο οἱ πρῶτοι
μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως, αἱ ἀπόστολοι τῶν ἀποστόλων
διὰ τοῦτο ἐπικληθεῖσαι. Ὁ Ἰησοῦς ἀποδέχεται τὰς τιμὰς
καὶ τὰς δεήσεις τῶν γυναικῶν τούτων μετὰ σοβαρότητος
καὶ συμπαινεῖς ὄντως ὑπερανθρώπων καὶ ξένου πρὸς τὰ γήινα
πάθη. Ἀγνὸς καὶ ἀτρεγνὸς ἐρμηνευτὴς τοῦ θεοῦ νό-
μου, γνωρίζει καὶ κατανοεῖ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν,
τὴν ὁποῖαν κρίνει μετὰ δικαίας αὐστηρότητος συνδε-
δεμένης μετ' ἐπισεικείας καὶ οἰκτου πρὸς τὴν ἀνθρωπί-

νην αδυναμίαν. Ἡ πίστις, ἡ εὐκρίνεια, ἡ ταπεινότης, ἡ θλιψίς, ἡ μετάνοια συγκινοῦσιν αὐτόν, χωρὶς νὰ τὸν ἐξασθενώσιν καὶ διαλαλεῖ τὸν φόγον ἢ τὴν συγγνώμην μετὰ τῆς αὐτῆς γαληνιαιᾶς αὐθεντίας, βέβαιος ὅτι τὸ βλέμμα του εἰσέδωκε μέχρι τοῦ βάθους τῆς καρδίας, ἔνθα θὰ διεισδύσῃ καὶ ὁ λόγος του. Εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τῶν γυναικῶν δὲν φαίνονται οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἀνθρωπίνη ἀδυναμία καὶ τὸ ὑπεράνθρωπον ἀποκαλύπτεται μετ' ἀπείρου θελγήτρου καὶ ἀγνότητος. Καὶ ὅταν δὲν πρόκειται περὶ προσωπικῶν σχέσεων ἢ συνομιλιῶν, ὅταν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ ἰκετιδὰς ἢ ἀμαρτωλὰς, ἐπικαλούμενας τὴν παντοδυναμίαν του ἢ τὴν ἐπιείκειάν του, ὅταν ἀσχολῆται γενικῶς περὶ τῆς τύχης τῆς γυναικός, ὑποστηρίζει τὰ δίκαιά της μετὰ συμπαθείας διανοίας διακυγοῦς. Γνωρίζων ὅτι ἡ κοινωνικὴ εὐτυχία ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κανονικῆς ρυθμίσεως τῶν οἰκογενειακῶν σχέσεων, κηρύττει ὡς θεμελιώδη νόμον τῆς χριστιανικῆς θρησκείας τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου. Ἐκ τῶν λεχθέντων φαίνεται πόσον ἀστήρικτος εἶναι ἡ γνώμη ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ὁ Schopenhauer καὶ ὁ Tolstoi θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν ὡς μέγαν ἀσκητὴν καὶ τὸ κήρυμά του, ὡς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀσκητισμοῦ καὶ τῆς ἀποφυγῆς τοῦ κόσμου, ἐνῶ ὡς γνωστὸν ἐν τῶν κυρίων γνωρισμάτων τοῦ ἀσκητισμοῦ εἶναι ἡ περιφρόνησις πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν γάμον.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπόστολοι συναναστρέφονται μετὰ γυναικῶν τὸν Πέτρον καὶ ἄλλους ἐκ τῶν ἀποστόλων καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Κυρίου συνοδεύουσιν αἱ σύζυγοί των εἰς τὰς πορείας των. Ὁ Παῦλος θεωρεῖ ὡς διδασκαλίαν δαιμονίων τὴν περὶ ἀποχῆς ἀπὸ τοῦ γάμου ἀσκητικὴν διδασκαλίαν.

Αἱ πράξεις καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων μαρτυροῦσι περιτρώως πόσον μεγάλην ἐπίδρασιν ἔσχον αἱ γυναῖκες κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐποχὴν εἰς τὰς νεοπαγεῖς κοινότητας καὶ κατὰ πόσον ὀφείλεται εἰς αὐτάς ἡ ταχεὴ διάδοσις τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν Ἱεροσολύμοις, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, οἱ ἀπόστολοι προσήχοντο εἰς τι ὑπερῶν μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ Κυρίου καὶ ἄλλων γυναικῶν, βραδύτερον δὲ ἡ οἰκία τῆς Μαρίας, τῆς μητρὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, ἐχρησίμευε διὰ τὰς συναθροίσεις τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν Κορίνθῳ ἡ Χλόη, ἐν Κεγχρεαῖς ἡ διάκονος Φοίβη, ἐν Ρώμῃ ἡ Μαριάμ, ἡ Τρυφαινα, ἡ Τρυφῶσα, ἡ Περσίς ἡ Ἰουλία καὶ ἄλλαι ἐκοπίασαν πολὺ ἐν Κυρίῳ, τὴν δὲ Ἰουλίαν ἀποκαλεῖ ὁ Παῦλος ἐπίσημον ἐν τοῖς ἀποστόλοις. Ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων κατηχητῶν τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς ἦτο ἡ Πρίσκιλλα, ἥτις μετὰ ἄλλων κατήχησε τὸν Ἀλεξάνδρινόν σοφὸν Ἀπολλῶ. Ὁ Χρυσόστομος σχολιάζων ὅτι ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν του, στέλλων ἀσκησμούς πρὸς διάφορα ἐπίλεκτα μέλη τῆς κοινότητος, προτάσσει τὴν Πρίσκιλλαν τοῦ συζύγου της Ἀκύλα, ἐπιλέγει: αὐτὸ τοῦτο ἀπλῶς ἐποίησεν, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ πλείονα αὐτῇ συνειδέναι τοῦ ἀνδρὸς εὐλόγειαν». Χαρακτηριστικὸν εἶνε ὅτι εἰς μεταγενεστέρων χρόνων κώδικας τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ὅτε ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀσκητισμοῦ ὑπετιμήθη ἡ γυνή, προτάσσεται ὁ Ἀκύλας τῆς Πρίσκιλλης, εἰς τινὰς δὲ μάλιστα αὕτη οὐδὲ μνημονεύεται κἄν. Ὁ μέγας τῆς Γερμανίας θεολόγος Harnack ἐξέφρασεν ἐσχάτως τὴν εἰκασίαν ὅτι ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή, ἥς δὲν μνημονεύεται ὁ συγγραφεύς, ἐγράφη ὑπὸ τῆς Πρίσκιλλης καὶ ὅτι εἰς χρόνους βραδυτέρους ἐθεωρήθη ἄτοπον συγγραφεύς βιβλίου τῆς Καινῆς Διαθήκης νὰ εἶναι γυνή καὶ οὕτως ἐξείκασα. Ἐν Εὐρώπῃ ὁ πρῶτος ἀνθρώπος ὁ δεχθεὶς τὸ χριστιανικὸν βάπτισμα ἦτο γυνή, ἡ Λυδία, ἐν Φιλίπποις τῆς Μακεδονίας, καὶ εἰς τὸν οἶκόν της παρέμειναν οἱ ἀπό-

στολοι. Ἐκεῖ ἐπίσης συνήθλησαν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Παύλου ἡ Εὐδία καὶ ἡ Συντύχη. Εἰς τὰς ἐν ἐκ τῶν δύο ὀνομαζομένων προσώπων τῶν ἐπιστρεφόντων εἰς τὸν Χριστιανισμόν, διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Παύλου ἦτο γυνή, ἡ Δάμαρις, καὶ ἐν γένει πλείστων γυναικῶν ὀνόματα ἀναφέρονται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, ὡς ἐκτελεσθέντων εἰς τὴν ἀποδοχὴν καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου.

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἑβδομάδα.

Ἡ ἐκκλησία, τὸ σχολεῖον καὶ τὸ σκοπευτήριον ἑσπεύουσιν ἀποκομῆμαί πάσης πόλεως καὶ πάσης κόμης.

Γ. Μιστριώτης

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Δωρεαὶ ὑπὲρ τῶν «Πατριῶν».

Ἡ μεγάλη εὐεργέτις τῆς Ἐταιρείας κ. Λουίζα Δὲ Ραβάνος πέστειλε καὶ αὐτὴς ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Πατριῶν» δωρεὰν φρ. 800.

Ὁ Δήμος Ρεθύμνης ἀπέστειλε τῇ Ἐταιρείᾳ ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Πατριῶν» συνδρομὴν ἐκ φρ. χρ. 100.

Τῇ εὐγενεῖ μερίμνῃ τοῦ κ. Ν. Κ. ἡ Ἐμπορ. Σχολὴ Χ. φ. Ἀνώνυμος (Κ. Γ.) Νέας Ὑόρκης δολ. 3.

Ἀνώνυμος Κ. Χαλκηδόνος φρ. 10.

Εἰσφορά ἐκ Χαλκηδόνος φρ. 6.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Βασ. Δ. Ταῖ γά ν ι ο ν, Ἀντ. Π. Σ ὕ ρ ο ν Ἐπόμενον ἀπὸ δὲν ἐγνωρίσατε ἡμῖν τὴν ἀλλαγὴν τῆς διευθύνσεως τῶν ἐπὶ τὰ φύλλα καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ σᾶς. Ἀδυνατοῦμεν. Τέ ν ε δ ο ν Μιχ. Ν. Α. Τρίπολιν, Ζητηθέντα ἀπὸ Ν. Μ. Α. Πάτρας, Προσεξατε εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν ὀλίγα βήματα ἀπέχουσι τῆς παλαιᾶς, Κρ. Π. Νάξον, Βρίουλλα, Ἀντ. Δ. Α. Αἰγιναν, Δ. Σ. Ἄγ. Φεσχοῦν, Κ. Ι. Κ. Σμύρνην, Ἀνδρ. Κ., Σ. Τ. Κωνσταντίνου, Π. Ε. Ρόδον, Α. Κ. Κυπαρισσίαν, Α. Τ. Μ. Τράνην, Ν. Α. Χαρμπίν, Κ. Ν. Δ. Μασσαλίαν, Βερπούλ. Γεωρ. Π. Ἀργος, Ι. Ν. Καλλιόπολιν, Ι. Δ. Δουρβάς. Κοινὴ ἐπιστολὴ ἀπηυθύνθη πρὸς ὑμᾶς τοῦ αὐτοῦ ζητήματος. Γρ. Κ. Μάγνητος. Ὡς νεοὶ ὄντες ἀγνοοῦντες τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔργου ἡμῶν ἔχετε δικαίωμα τῆς ἀναγνώσεως ὅμως τῶν συναποστελλομένων ἐκθέσεων δὲν θὰ πλανᾶσθε τοῦ λοιποῦ περὶ τοῦ κεφαλαίου ἡμῶν ἀλλὰ ἐργασθεὶς ἐλπίζομεν ὑπὲρ .i. ἐλαττώσεως αὐτοῦ. Ζαχ. Κ. οὐ ε.λ. Γίνεται οὐχὶ ἡ πρόβουσα ἀλλὰ ἡ δυνατὴ ἀποστράφηται ἐκατονταπλασιασμός ἐζητήθη καὶ ἄλλοθεν ἀλλ' ἄνευ τῆς ὑμῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένων, Β. Σ. Σμύρνην. Ἡμεῖς τῆς δημοτικῆς γλώσσης; Ἀλλὰ τίς ἄλλος προβάλλει ὡς ὅλον αὐτῆς τὴν ἀγνήν Ἐθνητικὴν Μοῦσαν ἀπὸ ἐτῶν ὡσὲν μεγαλοφωνίας; Καὶ θὰ ἐπαναφέροντο ὡς κτήμα τοῦ ἑλληνικοῦ ταύσον ἐκποτισθέντα δυστυχῶς δημοτικὰ τραγούδια τῶν Πατριῶν;—Χ. Κ. Δεχαίναν, Δ. Σ. Ἀνδρόν, Ν. Π. Κ. Ἰων, Α. Α. Ἰχόνιον, Γ. Σ. Μοντρεάλ, Ζ. Π. Ἰων, Ἀντ. Κ. Δίστομον Ε.Κ. Σεβαστοπόλιν, Π. Τεργέστην, Δημ. Δ. Ἀκρωτήριον, Δι' ἐκτελεσθέντων ὑμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου σχέσεις καὶ ἄλλων ὑμῶν ἀποκαθέντων πρὸς ἡμᾶς. Σ. Κ. Χ. Ν. Μ. Σμύρνην. Ἀνδρ. Β. Χανίαν. Ζητηθέντα ἀπὸ Κ. Τ. Πειραιᾶ. Δὲν ἐπροσεξατε εἰς τὴν νεοὶ ὄντες. —Κ. Κ. Γαλαζιόν. Ἡμεῖς τὴν χαρακτηριστικὴν ἀλήθειαν νεκρῶν. Καὶ τώρα προσδοκίαι καὶ πόθοι.

Πᾶν ἔγγραφο πρὸς τὴν Ἐταιρείαν ἀπευθύνεται

Τῷ κ. Ἰωάν. Μ. Δαμβέργη

Γεν. Γραμματεῖ τῆς Ἐταιρείας τῆς ὑπὲρ τῶν Πατριῶν Ἀθηνῶν

Ὁδὸς Νικηφόρου 3

Εἰς Ἀθ.